

слідування, сучасність і динамічність). Оскільки комунікативні табу охоплюють площину процесу комунікації, яка передбачає наявність своїх специфічних складових, існують також своєрідні особливості комунікативних заборон, спричинені часово-просторовими умовами комунікативної ситуації, умотивованістю та належністю комунікантів до певного кола осіб.

Література

1. Гришаева Л. И. Культурные табу и их влияние на результат коммуникации / Л. И. Гришаева, Л. В. Цурикова // Вестник ВГУ. Серия : Гум. науки. – Воронеж, 2005. – № 2. – С. 282–297.
2. Заніздра Н. О. Напрями сучасного мовознавства / Н. О. Заніздра, В. В. Заніздра // Вісник КДПУ ім. Михайла Остроградського. – Кіровоград, 2008. – Вип. №2 (49). Ч. 1. – С. 21–24.
3. Зеленин Д. К. Табу слов у народов Восточной Европы и Северной Азии / Д. К. Зеленин // Сб. музея антропологии и этнографии. – Л., 1930. – Т. IX. – 164 с.
4. Кацев А. М. Языковые табу и эвфемия : [учеб. пособие к спецкурсу] / А. М. Кацев. – ЛГПИ им. А. И. Герцена. – Л., 1988. – 80 с.
5. Осиянова О. М. Культура речевого общения в аспекте лингвистических исследований / О. М. Осиянова // Вестник ОГУ. – 2009. – № 11(105). – С. 160–165.
6. Попова Я. В. Табу в сфере коммуникативно-языковой актуализации / Я. В. Попова // Язык. Культура. Общество. – 2010. – Вып. 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yazik.info/2010-14.php>
7. Ригованова В. Языковая личность в аспекте современных лингвистических теорий / В. Ригованова // Наукові записки. Серія : філологічні науки. – Вип. № 89(1). – С. 346–350.
8. Стахів М. Український комунікативний етикет : [навч. посібник] / М. Стахів. – К. : Знання, 2008. – 245 с.
9. Тульнова М. А. Табу в контексте глобализации / М. А. Тульнова // Политическая лингвистика. – 2010. – №4(34). – С. 176–181.
10. Формановская Н. И. Речевое общение: коммуникативно-прагматический подход / Н. И. Формановская. – М. : Рус. яз., 2002. – 216 с.
11. Jung Chen Wu Ph.D. Taboos and English Language Teaching – an Intercultural Perspective. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tw.myblog.yahoo.com>
12. Man-ping Chu Chinese culture taboos that affect their language and behaviour choices // Asian Culture and History. 2009. – Vol. 1 No 2 July. – P. 122–139.
13. Timothy Jay The utility and ubiquity of taboo words // Perspectives on psychological science. – Vol. 4 Number 2. – P. 153–160.

УДК 81'373.611=161.2:336.71

А. В. Зеніна

АФІКСАЛЬНІ СЛОВОТВІРНІ МОДЕЛІ ТЕРМІНІВ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЗМІВ-СУБСТАНТИВІВ)

Зеніна А. В. Афіксальні словотвірні моделі термінів банківської справи (на матеріалі англізмів-субстантивів).

У статті проаналізовані афіксальні словотвірні моделі банківських термінів-англізмів. Розмежовано продуктивні суфіксальні та префіксальні моделі творення

іменників банківської справи; визначено семантику формантів. Установлено характер твірної основи. Прокоментовано статус і призначення пре- і постпозитивних афіксoidів у морфемній будові терміна.

Ключові слова: англізм-субстантив, афіксальний словотвір, банківський термін, словотвірна модель.

Зеніна А. В. Аффиксальные словообразовательные модели терминов банковского дела (на материале англизмов-субстантивов).

В статье проанализированы аффиксальные словообразовательные модели банковских терминов-англизмов. Разграничены продуктивные суффиксальные и префиксальные модели образования имён существительных банковского дела; определена семантика формантов. Установлен характер образующих основ. Прокомментирован статус и назначение пре- и постпозитивных аффиксоидов в морфемном составе термина.

Ключевые слова: англізм-субстантив, аффиксальное словообразование, банковский термин, словообразовательная модель.

Zenina A. V. The affixal word-building models of the banking terms (on the material of the substantive Anglicism).

The specifics of the manifestation of the affixal word-building models bank term-anglicisms is analyzed. The productive suffixal and prefixal models of the banking substantives are differentiated; the semantics of the formant is defined. The nature forming bases is installed. The status and purpose pre- and postpositive affixoids in the term's morphemic structure are commented.

Key words: affixation, banking term, substantive anglicism, word-building model.

Сучасна українська банківська термінологія є цілісним системним утворенням, яке підпадає під дію динамічних процесів, однаково властивих і для лексики широкого вжитку. Okрім активного залучення іншомовних одиниць, що в межах поступу термінології є цілком природним явищем, змін у семантиці вже фонетично і граматично оформленіх запозичень, визначення їх дериваційної активності вважаємо невід'ємною ланкою в комплексному вивчені адаптації таких слів в українській мові, що і визначає *актуальність* обраної теми. Не останне місце наразі відводимо потребі виділення значущих елементів морфемної будови, тобто афіксів, які входять до структури словотвірних моделей термінів-запозичень.

Заслуговує на увагу ступінь розробки вказаної проблематики в лінгвістичних студіях останніх років. Структурні особливості нових слів стали предметом аналізу праць Д. В. Мазурік (неологізми-новотвори), Н. В. Стратулат (дериваційні неологізми), де було враховано всі інноваційні одиниці в словнику, незалежно від їх походження. Потенціал запозиченого прошарку англійської генези до творення похідних розглядали Л. А. Архипенко, Н. А. Іванова. Зокрема, Л. П. Кислюк, працюючи з німецькими й англійськими запозиченнями в українській літературній мові, наводить кілька факторів, що зумовлюють словотвірний потенціал іншомовних слів [5]: походження лексичної одиниці, її частиномовна та лексико-тематична належність.

З'ясуванню морфемної будови, а, отже, й способів творення галузевих термінів присвячені дослідження Л. Г. Аксютенкою, М. В. Белозьорова, О. І. Гутиряком, О. Колган, І. М. Кочан. Банківська термінологія в цьому сенсі залишається маловивченою.

Mета статті – проаналізувати афіксальні словотвірні моделі термінів банківської справи, спираючись на матеріал запозичень-субстантивів. Досягненню поставленої мети передувало розв’язання таких завдань: 1) виділити продуктивні суфіксальні моделі творення банківських термінів-англізмів; 2) розмежувати структурні типи субстантивів за участю префіксальних формантів; 3) визначити морфемну природу афіксоїдально маркованих термінів.

I. Загальні зауваги. Активізація словотворчих процесів у термінології, на думку В. П. Даниленка, характеризує таку стадію її розвитку, «коли вона вже пройшла шлях природного формування», коли галузевий термін органічно поєднує прозорість внутрішньої форми й словотворчих морфем, засобом чого встановлюється зв’язок спеціального поняття з відповідним «класифікаційним рядом» [4, с. 77–78].

Відтак, максимально актуалізованим способом творення термінів банківської справи можна вважати морфологічний спосіб як для іменників, так і для похідних від них частин мови, за продуктивними в національній дериватології словотвірними моделями. У працях Н. Ф. Клименко подібні «моделі слова, представлені як послідовність морфем, що побудовані за певними правилами сполучуваності окремих їхніх типів та класів», названо морфемною структурою слова [8, с. 103], а морфологічний словотвір – «зовнішнім», оскільки нові слова утворюються при додаванні до кореневої частини афіксальних морфем [7, с. 3].

Різноаспектне визначення словотвірної моделі пропонує В. М. Немченко, розглядаючи процес моделювання похідних слів, тобто визначення словотвірних моделей і їх властивостей, як головну ланку в дослідженні матеріальної структури похідної лексики. «Словотвірна модель – єдина структурна (формальна) схема побудови похідних слів, що характеризується спільністю словотворчих елементів (формантів) і лексико-граматичних властивостей похідних слів – належністю їх до певної частини мови» [10, с. 65].

Отже, задля встановлення дериваційної активності англізмів банківської галузі спочатку спробуємо виділити в їх морфемній структурі корінь як центральну матеріально виражену частину слова, яка консервує в собі алюзію на загальне лексичне значення цього слова та похідних від нього. Дій, пов’язані з виокремленням і характеристикою афіксів, розташованих у пре-або постпозиції щодо кореневої, є етапними в процесі розкриття значення слова загалом. Відповідно, на переконання І. І. Ковалика, кожне наступне «похідне слово містить у собі не попереднє слово, а лише відношення до нього, яке виражається за допомогою відповідних афіксальних морфем» [9, с. 252].

ІІ. Суфіксальні моделі творення банківських термінів-англізмів. Оскільки в «найбільш чистому вигляді терміни представлені іменниками, що є основним граматичним типом завдяки своїй прямій номінативності» [12, с. 168], виділення словотвірних моделей термінів банківської справи будемо здійснювати, спираючись на матеріал запозичень-субстантивів.

Продукування однослівних банківських термінів-іменників виявляє себе в таких тенденціях: появі коротких найменувань, ураховуючи засоби абревіації (*геп, інвойс, кеш, лаг, пул, райтс, СВІФТ, стріп, флоут*); появі довгих термінів, зокрема й різновидів складання (*нерезидент-чекодавець, сублізингодержувач, тайм-долар, тендер-офер, трасті-посередник*); афіксальному творенні запозичень-англізмів. Однак, процес розмежування показових афіксів у будові запозичених термінів не можна проводити, у повній мірі враховуючи їх вихідну структуру і морфемне членування в мові-джерелі. Маємо на увазі терміни з повторюваною фінальною частиною (на *-мент, -инг* (*-iŋg*), *-ер*, *-ор*), що в одному разі складають формальну єдність з ініціальним комплексом, який, на відміну від кореневої морфеми –носія загальної семантики, не відтворюється в інших словах і не може функціонувати в українській банківській термінології як окрема лексична одиниця: *сетлемент, шипмент; аутсайдер, бартер, ваучер, джобер, кластер, райтер, ріелтор, роловер, франчайзер, ф'ючер; андерлайнг, білінг, каверинг, сорсинг, толінг, фронтинг, хайринг, шімінг*. В англійській мові наведені фіналі належать до числа найбільш продуктивних суфіксів [3, с. 130–131]: *перформер* < англ. *perform/er* < *to perform* – «виконувати», «здійснювати»; *тендер* < англ. *tend/er* < *to tend* – «обслуговувати»; *толінг* < англ. *toll/ing* < *to toll* – «обкладати митом». Відповідно, решту банківських термінів із такою структурою кваліфікуємо як похідні, утворені суфіксальним способом.

Продуктивність морфологічного способу, за словами О. А. Покровської, зокрема й на базі термінології банківської справи, закладає основи її структурної систематизації, оскільки на позначення однотипних понять використовуються однотипні дериваційні засоби [11, с. 12]. Перевагу афіксального термінотворення порівняно із семантичними способами обстоює і С. В. Гриньов-Гриневич, яке «дозволяє відбити в структурі терміна його категорійну належність» [3, с. 130–131]. У разі суфіксального творення нового слова суфікс «модифікує невизначене загальне значення кореня» і виконує при цьому розрізновальну функцію, оформленюючи «граматично нейтральну передсуфіксальну частину» [13, с. 29, 26].

На опрацьованому матеріалі суфіксальний спосіб репрезентований задіянням як запозичених, так і корінних формантів. До запозичених належать елементи *-ер* / *-ор*, *-инг* (частотніший) / *-інг* у функції суфіксів: *андерайт/ер* < *андерайт*, *дисконт/ер* < *дисконт*, *еквайр/ер* < *еквайр*, *спред/ер* < *спред*, *толінг/ер* < *толінг*, *хедж/ер* < *хедж*; *андерайт/інг* < *андерайт*, *бенчмарк/інг* < *бенчмарк*, *бренд/інг* < *бренд*, *офшор/інг* < *офшор*,

своп/інг < своп, спліт/інг < спліт, траст/інг < траст і под. Їх диференціація дає підстави твердити про самостійне існування кореневої частини як слова, що виконує роль мотиваційної бази не тільки для вказаної, але й інших похідних структур. Виділені суфікси засвідчують морфемну однорідність англізмів, а саме наявність структурних типів із достатньо специфічним видовим значенням – «суб’екти банківського бізнесу» (-ер, -ор) і «понятійний апарат банківської справи» (-инг, -інг).

Наслідком інтелектуалізації, процесу окніжнення української мови є чималий відсоток продукування абстрактної термінологічної лексики, а саме «дієменників» [6, с. 151] зі значенням процесуальності. Активними в цьому плані є власне українські суфікси **-ств(о)** (додається до основи зі значенням суб’екта) – *аудитор/ство, інсайдер/ство, маркетмейкер/ство, ріелтор/ство, фрілайнер/ство*, а також **-ість** із фіксованою відад’ективною похідністю – *валідн/ість < валідн/ий, ліквідн/ість < ліквідн/ий, транспарентн/ість < транспарантн/ий, трансферабельн/ість < трансферабельн/ий*. Продуктивні словотвірні моделі наразі мають такий вигляд – **S + -ств(о) і A + -ість**.

Зазвичай у словотвірній номінації в разі потреби дати характеристику реаліям, пов’язаним із суспільно-політичним, економічним життям, актуалізації зазнають іншомовні суфікси абстрактного значення з класичних мов **-ізм / -изм**. Конкретний випадок – це загальноекономічні терміни, що пояснюють найважливіші етапи і явища в історії економічної думки й банківської справи. Диференціюючи форманти **-ств- / -ізм / -изм** за сферами вживання й ступенем функціональної активності, принагідно зауважуємо, що останній відзначається більшою мірою спеціалізованості, а тому окреслює вужчу семантику суспільно-економічних понять. Основи, від яких творяться терміни подібної структури, також подвійно мотивовані в плані своєї частиномовної належності – твірною базою можуть виступати як іменники (*менеджер/изм < менеджер, карт/изм < карт*), так і прікметники (*маржинал/изм < маржиналь/ний, монетар/изм < монетар/ний*).

Безпосередній зв’язок термінів із суфіксами **-ізм / -изм** простежуємо з іншими, маркованими формантами **-іст / -ист**, які організують структури суб’ектного типу із домінуальною семантикою «особа за фахом», «юридична особа за її призначенням»: *камб/іст ↔ камб/ізм, монетар/іст ↔ монетар/изм, карт/іст ↔ карт/изм*.

Післякореневий формант **-н':(я)** в морфемній структурі словотвірно адаптованих банківських англізмів і запозичений **-із/аці(я) / -из/аці(я)** як варіант суфікса **-аці(я)** ілюструють явище семантичної еквівалентності таких дериватів, приєднаних до дієслівних основ: *ембос/ува/ння, компаунд/ува/ння, стрініп/ува/ння, хедж/ува/ння, таргет/ува/ння; бекворд/ація, валід/ація, кастом/із/ація, пролонг/ація*. Побутування суфікса **-из/аці(я)** становить результат так званого словотвірного перерозкладу, який знайшов матеріальне вираження при додаванні елемента дієслівної структури **-из-**

до суфікса з семантикою абстрактної предметності **-аці(я)**, формуючи, таким чином, звукову єдність.

Значна кількість таких іменників дієслівно не мотивовані (*бюджет/ува/ння, крос/ува/ння, фронтинг/ува/ння, стріпір/ува/ння*), що, на нашу думку, є наслідком дії аналогії до подібних слів мови-реципієнта, і зберігають безпосередній зв'язок із семантичним навантаженням вірогідного дієслова-мотиватора – «позначати дію як тривалий процес і ... дію, що безпосередньо закінчилася» [1, с. 115], тобто конкретну дію або її підсумок. Пор.: *демінг/ува/ння ← демінг/ува/ти, дисконт/ува/ння ← дисконт/ува/ти, ембос/ува/ння ← ембос/ува/ти, пролонг/ува/ння ← пролонг/ува/ти* та ін. Отже, цілком віправданим є визнання моделі творення англізмів банківської справи **V + -аці(я) / -н':(я) / -из/аці(я)** (можливі субстантивні суфікси) як зasadничої в межах поповнення іменникового класу, що має «найвищу здатність брати участь у термінологічній номінації» [14, с. 5].

ІІІ. Префіксальні структурні типи. Препозитивні морфеми у вигляді префіксів додаються до повного слова, не порушуючи його морфологічної єдності як «граматично нейтральні» [1, с. 18] елементи. Вони слугують для видової диференціації предметів, явищ і не змінюють частиномовної належності відповідних лексичних одиниць. В. О. Горпинич пропонує переглянути твердження, відповідно до якого прийнято вважати, що «у процесі словотвору префікс приєднується не до основи, а до граматично оформленого слова» [2, с. 121]. Дериватолог аргументує свій погляд тим, що «при префіксації твірне слово трансформується в основу» [2, с. 121], тому цілком припустимим є формальний збіг твірної основи зі словом.

Загалом відносна замкненість будь-якої термінологічної системи в плані обмеженої актуалізації засобів префіксального словотвору спричинює залучення відносно невеликої кількості цілком автономних префіксів. Крім того, префіксальні морфеми виконують роль лексичних модифікаторів, що досягається потенціалом їх безпосередньої семантики.

Зокрема, префікс **не-** є інваріантом вираження заперечної семантики, що привноситься до значення слова, закріпленого твірною основою субстантиву: *не/інсайдер, не/ліквід, не/ліквідність* тощо. Його варіантами можуть виступати взаємозамінні морфеми **ім-** / **ін-**, марковані додатковими відтінками – «заперечення, відсутність чого-небудь або проникнення в щось»: *ім/принтер, ім/принтинг, ін/аудит, ін/валідація*.

Семантика префіксів латинського **ре-** («зворотна або повторна дія»), **де-** («скасування чого-небудь») і грецького походження **анти-** («протилежність, спрямованість проти чого-небудь») як кваліфікаторів опозитивних понять допомагає схарактеризувати ширше коло процесів, пов'язаних з банківською діяльністю: *ре/брентинг, ремаркетінг, ре/експорт, ре/дисконтування, ре/інжиніринг, де/лістинг, де/маркетинг*. Особливою семантикою також позначені префікси **екстра-** («поза», «зовні», «крім») і **суб-** («розміщення

під чимось чи біля чогось», «підпорядкованість»): *екстра/дивіденд, суб/андерайтер, суб/лізинг, суб/лізингодержувач*. У такий спосіб відбувається продукування новотворів зі збереженням обсягу значення, закладеного в первинній формі й дещо модифікованого префіксальною морфемою.

Виражена тенденція до залучення при творенні нових банківських термінів-англізмів саме запозичених префіксів або префіксоїдів не виключає використання й національних препозитивних афіксів **пере-, само-, спів-** – *пере/дисконтування, само/менеджмент, спів/менеджер*.

IV. Афіксоїди в морфемній будові термінів-англізмів. У мовознавстві не виробилося одностайної думки щодо характеру слів, маркованих так званими афіксоїдами. Це «проміжні афіксоподібні морфеми..., що здебільшого співвідноситься з основою чи коренем і повторюються з тим самим значенням у багатьох словах, наближаючись за словотвірними функціями до афіксів» [8, с. 62]. Подвійну морфемну природу афіксоїдів Н. Ф. Клименко пояснює «функціонально-семантичною близькістю з афіксами і генетично-семантичним зв'язком з коренями» [8, с. 62]. Примітно, що в більш пізніх працях на рівні з наведеним дослідниця активно використовує ще й термін «основа-класифікатор» [6, с. 135].

Афіксоїди, розташовані на позиції ініціалі, тобто префіксальної частини слова, прийнято називати префіксоїдами. Вони, переважно іншомовні за походженням, окреслюють видову належність, часткову спеціалізацію означуваного, а тому й кореневого компонента. За нашими спостереженнями, регулярна повторюваність префіксоїдів повсякчас зумовлює сталість їх семантики. У разі приєднання до будь-якої зі смислових основ терміноелементи префіксоїдного типу сприймаються комплексно, демонструючи рівновагу видового і родового значення. Зовсім інший аспект семантики препозитивних афіксоїдів ураховує Н. Ф. Клименко: «Особливістю запозичених афіксоїдних основ у першій позиції слова є те, що вони набувають стандартного значення, яке стосується тієї предметної ділянки, що оформлена ними лише в загальних рисах» [8, с. 66].

Відтак, «абропрефікси», ширше «аброморфеми», за термінологією А. М. Нелюби [10, с. 16], або «нові аброоснови зберігають асоціативний, семантичний і функціональний зв'язок з відповідними прикметниками» [6, с. 144]. На нашу думку, це твердження є справедливим тільки для частини похідних подібного гатунку, бо далеко не всі з них мають потенцію трансформуватися в атрибутиви (*авіа* → *авіаційний: авіа/брокер, авто* → *автоматичний: авто/лізинг, авто/ралі, євро* → *європейський: євро/клінг, євро/чек, синхро* → *синхронний: синхро/маркетинг* тощо).

Лексико-семантичні парадигми термінів уміщують парні номінації, об'єднані відношеннями протиставлення, носієм яких постають основи-класифікатори. Високий рівень комбінаторики властивий для елементів грецького походження **макро- / мікро-** («великий», «значний» / «малий»),

які перебувають у відношеннях антонімії, сполучаючись з термінами як конкретного, так і абстрактного значення: *макро/ліквідність, мікро/маркетинг, макро/хеджування, мікро/хеджування*.

Арсенал запозичених абропрефіксів поповнюється морфемами **жиро-** (від італ. *giro* – «оборот», «переказ»), **міні-** (значення подібне до *мікро-*): *жиро/чек, жиро/трансфер, міні/трансфер*; **квазі-** (від лат. *quasi* – «ніби», «майже» / «удаваний», «неправжній»): *квазі/сек'юритизація; теле-* (від грец. *tēle* – «здійснений на відстані», «той, що діє на далеку відстань»): *теле/банкінг, теле/маркетинг; псевдо-* (від грец. *pseudos* – «обман», «неправжній», «неправильний»): *псевдо/імпорт*.

Постпозитивні елементи, які «виділилися зі складу неолексем із подільною основою» і цілком логічно могли б претендувати на статус суфіксоїдів (напівсуфіксів), на сучасному етапі кваліфіковані дослідниками як «неоморфеми» [6, с. 5], що за відповідної дистрибуції набувають статусу кореневих. Ними вважаються компоненти **-мен, -мейкер, -тейкер, -юзер** тощо: *маркет/мейкер, маркет/тейкер, маркет/юзер, талімені*. Загалом для них властиве значення суб'єкта – «особа», «виробник», «споживач», «користувач». Відповідно, цілком закономірно видається гіпотеза про генезис суфіксоїдів із кінцевих елементів складних слів (кінець XIX ст.), які на певному історичному етапі були самостійними утвореннями [13, с. 32]. Злиття основ терміна *маркет-мейкер* (паралельне використання форм разом і окремо), унаслідок чого виникла абстрактна назва *маркетмейкер/ств/o*, доводить цілісність й особливе призначення фінальної частини – у вихідному слові виступати єдиною змінною і граматично спеціалізованою складовою, а на базі продукту деривації компонентом (вже цілісно оформленого терміна), що розвинув здатність приєднувати словотворчий афікс.

Отже, активізація дериваційних процесів у системі запозичених одиниць української банківської термінології свідчить про максимальний ступінь їх адаптації в мові-реципієнти. Афікси, послідовно відтворювані в структурі термінів-англізмів, відсилають до певних моделей творення похідних слів. Функцію твірних виконують субстантивні, прикметникові, дієслівні основи (модифікатори базової семантики), до яких додаються як корінні, так і запозичені суфікси, префікси, а також пре- і постпозитивні афіксоїди. Перспективу подальших досліджень убачаємо у виділенні продуктивних моделей творення прикметників і дієслів банківської галузі.

Література

1. Безпояско О. Морфеміка української мови / О. Безпояско, К. Городенська. – К. : Наук. думка, 1987. – 211 с.
2. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : [навч. посібник] / В. О. Горпинич. – К. : Вища шк., 1999. – 207 с.
3. Гринев-Гриневич С. В. Терминоведение : [учеб. пособие для вузов] / С. В. Гринев-Гриневич. – М. : Академия, 2008. – 302 [1] с.

4. Даниленко В. П. О терминологическом словообразовании / В. П. Даниленко // Вопросы языкоznания. – 1973. – № 4. – С. 76–84.

5. Кислюк Л. П. Словотвірний потенціал запозичень у сучасній українській літературній мові (на матеріалі англійських та німецьких запозичень) : автореф. дис. ... канд. фіол. наук : 10.02.15 / Л. П. Кислюк ; Ін-т української мови НАН України. – К., 2000. – 17 с.

6. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: [монографія] / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – 336 с.

7. Клименко Н. Ф. Словотворча структура і семантика складних слів в сучасній українській мові / Н. Ф. Клименко. – К. : Наук. думка, 1984. – 244 с.

8. Клименко Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови : [навч. посіб.] / Н. Ф. Клименко. – К. : ІЗМН, 1998. – 184 с.

9. Ковалік І. Вчення про словотвір. Вибрані праці / І. Ковалік ; упорядник та автор передмови В. Грещук. – Івано-Франківськ – Львів : Місто НВ, 2007. – 404 с.

10. Нелюба А. Явища економії в словотвірній номінації української мови : [монографія] / А. Нелюба. – Харків, 2007. – 302 с.

11. Покровська О. А. Українська термінологія ринкових відносин : автореф. дис. ... канд. фіол. наук : 10.02.01 / О. А. Покровська ; Харківський держ. ун-т. – Х., 1996. – 24 с.

12. Реформатский А. А. Мысли о терминологии / А. А. Реформатский // Современные проблемы русской терминологии. – М. : Наука, 1986. – С. 163–198.

13. Словотвір сучасної української літературної мови / І. І. Ковалік, Л. О. Родніна, А. П. Грищенко та ін. ; [відп. ред. М. А. Жовтобрюх]; Акад. наук УРСР; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – К. : Наук. думка, 1979. – 406 с.

14. Філюк Л. М. Динамічні процеси у формуванні української термінології інформатики (словотвірний аспект) : автореф. дис. ... канд. фіол. наук: 10.02.01 / Л. М. Філюк ; Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Х., 2007. – 20 с.

УДК 811.161.2'37

А. Є. Іншаков

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОЛЬРНОЇ ЛЕКСИКИ В МОВОЗНАВСТВІ

Іншаков А. Є. Теоретичні засади дослідження колірної лексики в мовознавстві.

Ціла низка спірних питань, які точаться навколо коліоративів, є причиною того, що назви коліору протягом кількох останніх десятиліть стали предметом постійного зацікавлення лінгвістів, які досліджують проблему семантики. У статті розглянуто теоретичні засади дослідження коліороназв в українській мові, східнослов'янському мовознавстві. Подано різні аспекти класифікації й аналізу коліоративів.

Ключові слова: коліоратив, коліороназва, коліорит, семантика, лексема, тематична група.

Іншаков А. Е. Теоретические основы исследования цветовой лексики в языкоznании.

Целый ряд спорных вопросов, которые ведутся вокруг колоративов, являются причиной того, что наименования цвета на протяжении нескольких последних десятилетий стали предметом постоянной заинтересованности лингвистов, исследующих проблему семантики. В статье рассматриваются теоретические основы исследования